

2019 ел, 13 июнь

№2

**Татарстан Республикасының
Минзәлә муниципаль районы Әтрәкле
жирле үзидарә органнарының муниципаль норматив хокукый
актларының һәм законнардагы үзгәрешләр мониторингын уздыру
турында Нигезләмәне раслау турында**

Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районы Әтрәкле жирле үзидарә органнары кабул иткән (басылган) муниципаль норматив хокукый актларның һәм законнардагы үзгәрешләр мониторингын уздыру буенча Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районы Әтрәкле жирле үзидарә органнарының эшен камилләштерү максатларында, Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районы Әтрәкле авыл жирлеге Уставын кулланып, Татарстан Республикасының Минзәлә муниципаль районы Әтрәкле авыл жирлеге Советы

КАРАР ЧЫГАРДЫ:

1. Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының Әтрәкле жирле үзидарә органнарының муниципаль норматив хокукый актларына һәм законнардагы үзгәрешләр кертү мониторингын уздыру турындагы беркетелгән Нигезләмәне расларга.
2. Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының Әтрәкле жирле үзидарә органнарына:
үз норма чыгару эшчәнлегендә гамәлдәге карарның 1 нче пунктында расланган Нигезләмәне кулланырга;
күрсәтелгән Нигезләмәне башкару өчен җаваплы затларны билгеләргә;
җаваплы зат итеп билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләрнең вазифаи инструкцияләренә тиешле үзгәрешләрне кертәргә.
3. Гамәлдәге карарны Татарстан Республикасының Минзәлә муниципаль районы Әтрәкле авыл жирлеге Уставы белән билгеләнгән тәртиптә бастырырга, шулай ук Интернет телекоммуникация челтәрендә,

Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.

4. Гамәлдәге карарны контрольдә тотуны Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының Советы юридик отдeлына йөкләргә.

5. Гамәлдәге карар рәсми төстә басылганнан соң ун көн эчендә көченә керә.

Совет рәисе

Р.Ш. Газизжанов

Татарстан Республикасы

Әтрәкле авыл җирлеге
Минзәлә муниципаль
район Советы карары
белән расланган

дата 13.06. 2019 ел. № 2

Татарстан Республикасының

Минзәлә муниципаль районы Әтрәкле

җирле үзидарә органнарының муниципаль норматив хокукый актларының
һәм законнардагы үзгәрешләр мониторингын уздыру турында

Нигезләмә

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Татарстан Республикасының Минзәлә муниципаль районы Әтрәкле җирле үзидарә органнарының муниципаль норматив хокукый актларының һәм законнардагы үзгәрешләр мониторингы (алга таба – мониторинг, муниципаль актлар, җирле үзидарә органнары) муниципаль актларның көчен югалтуын тану (кире кагу), кабул итүне тәэмин итү өчен (бастыру) мәгълүматка бәя бирү һәм анализлау, гомумиләштерү, җыю, үз вәкаләтләре чикләрендә җирле үзидарә органнары башкара торган системалы, комплекслы һәм планлы эшчәнлекне күздә тоту.

2. Мониторинг җирле үзидарә органнары тарафыннан уздырыла.

3. Мониторинг уздырганда җирле үзидарә органнары Татарстан Республикасының Минзәлә муниципаль район Советының юридик бүлеге һәм муниципаль берәмлекнең башка җирле үзидарә органнары белән бәйләнештә торалар.

4. Мониторинг уздыру өчен җирле үзидарә органнарында җаваплы затлар билгеләнә.

5. Мониторинг уздыруның максатлары түбәндәгеләр:

федераль һәм республика законнары белән тәңгәл китерү максатларында, муниципаль актларның көчен югалтуга яисә үзгәртүгә, кабул

итүгә ихтыяжын ачыклау;

хокукый жайга салуда кабатлауда, муниципаль актларда коллизияләрне, каршылыкларны, буш урыннарны бетерү;

жирле үзидарә органнарының норматив хокукый базасын системага салуны тәэмин итү;

муниципаль актларда коррупцияле фактларны ачыклау;

таләп ителмәгән (актуальлеген жуйган) яисә практикада кулланылмый торган муниципаль актларны яисә аларның аерым нигезләмәләрен (нормалар) ачыклау;

хокук куллануның нәтижәлелеген күтәрү; муниципаль актларны башкаруның нәтижәлелеген киметүче факторларны ачыклау;

жирле үзидарә органнарының муниципаль актлары үтәлешен контрольдә тотуны башкарырга тиешле подразделениеләренә ярдәм күрсәтү; нормалар булдыру процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәрне эшләү.

1. Мониторинг федераль конституцион законнар, федераль законнар, Россия Федерациясенә башка законлы актларын жыюны, гомумиләштерүне, анализлауны һәм үзгәрешләргә бәя бирүне;

Россия Федерациясе Президенты эмерләрен, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарларын, башкарма хакимиятнең федераль органнарының норматив хокукый актларын, федераль дәрәжәдәге башка законлы норматив хокукый актларны;

Татарстан Республикасы законнарын һәм башка норматив хокукый актларны; Татарстан Республикасының Минзәлә муниципаль районы Уставын үз эченә ала.

2. Мониторинг уздыру өчен түбәндәгеләр нигез булып тора: федераль һәм республика законнарының актларына үзгәрешләр кертү;

хокукый жайга салуның билгеле бер өлкәсендә муниципаль актларны куллануга анализ;

прокуратура органнары мәгълүмәте;

кимчелекләр һәм муниципаль актларны камилләштерү зарурлыгы турында массакуләм мәгълүмат чаралары мәгълүмәте;

муниципаль актларның камил булмавы турында гражданның,

юримдик затларның, шул исәптән, иҗтимагый, фәнни, хокук яклау һәм башка еошмаларның, шәхси эшмәкәрләрнең, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллеке органнары депутатларының, шул исәптән үз эченә түбәндәгеләрне алган:

Татарстан Республикасының муниципаль норматив хокукий актлары регистрына кертелгән муниципаль актларга карата Татарстан Республикасының Юстиция министрлыгы уздырган хокукий экспертиза йомгаклары;

аны уздыруга вәкаләтле булган, билгеләнгән тәртиптә әзерләнгән муниципаль актларның коррупциягә каршы экспертиза йомгаклары;

конференцияләр, семинарлар, ачык тыңлаулар, жәмәгать тикшерүләре һәм жирле үзидарә органнары уздыра торган башка чаралардан йомгаклау документлары.

II. Мониторинг уздыру тәртибе

3. Жирле үзидарә органнары гамәлдәге Нигезләмәнең 4 нче пунктында күрсәтелгән жаваплы затлар белән үзара бәйләнештә, алар компетенциясендәге мәсьәләләр буенча мониторинг уздыралар.

Мониторинг уздыру максатларында эшче төркемнәр булдырылырга, утырышлар, консультацияләр уздырылырга, тиешле мәгълүмат соратып алынырга, Россия Федерациясе субъектлары, Татарстан Республикасының башка муниципаль берәмлекләре тәҗрибәсе өйрәнелергә, башка эш формалары кулланылырга мөмкин.

9. Мониторинг анализ юлы белән башкарыла:

гамәлдәге Нигезләмәнең 6 нчы пунктында күрсәтелгән актлар буенча;

федераль, республика һәм муниципаль дәрәжәдәге норматив хокукий актларга каршы килү буенча эшләр буенча суд актлары (суд практикасы) буенча;

прокурор катнашындагы актлар.

4. Мониторинг уздыру, жирле үзидарә органнарының норматив базасын анализлау, шулай ук норма иҗат итү эше нәтиҗәләрен билгеләп кую максатларында, шулай ук жирле үзидарә органнарында муниципаль

норматив хокукый актлар реестрын алып бару тәртибе һәм оештыру турында муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы карары белән тәңгәлләктә алып барылучы муниципаль норматив хокукый актлар реестры кулланыла.

5. Мониторинг башкару процессын оптимальләштерү өчен түбәндәгеләрне тәмин итүче мәгълүмати системаларның автоматлашкан сервислары (аларның операторлары белән килешүләр, контрактлар төзү белән бәйлә күрсәтелгән мөмкинлек булганда) кулланыла:

“Гарант” мәгълүмати системасында контрольгә куелган законлаштыручы һәм башка норматив хокукый актлардагы үзгәрешләр турында мәгълүмат керү;

“Гарант” мәгълүмати системасының хокукый жайга салуның тиешле өлкәләре буенча яңалыклар тасмасына мәгълүмат керү;

муниципаль актларның законга туры килмәве ачыклану турында “Кодекс” мәгълүмати компаниясенә “Төбәк законнары аналитигы” автоматлашкан мәгълүмати системасы мәгълүмат керү.

Мониторинг башкару процессын оптимальләштерү максатларында башка мәгълүмати системалар сервислары кулланылырга мөмкин.

6. Мониторинг башкарганга гамәлдәге Нигезләмәнең 9 нчы пункттында күрсәтелгән анализ белән беррәттән, муниципаль хокукый актларның көчен югалтуын тану (кире кагу) яисә үзгәрешләрне, кабул итүне (бастыруны) тәмин итү өчен түбәндәге критерийлар буенча муниципаль актларның кулланылу практикасы турында мәгълүмат гомумиләштерелә һәм бәяләнә:

гражданинның һәм кешенең гарантияләнгән хокукларын, ирегән һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау;

муниципаль актларны кабул итү (бастыру) зарурлыгы билгеләнгән зуррак юридик көче булган норматив хокукый актларның булуы;

муниципаль акт бастырганда җирле үзидарә компетенциясе чикләрен саклау;

муниципаль актта коррупцияле факторларның булуы;

ижтимагый мөнәсәбәтләрне хокукый жайга салуда тулылык;

хокук нормалары коллизиясе;

юридик-техник характердагы хаталар булуы;

муниципаль актының нигезләмәләрен кулланганда мәгънәсен бозу;

муниципаль хокукый актны кулланганда законсыз һәм нигезләнмәгән карарлар, гамәлләр кылу (берни эшләмәү);

норматив хокукый актлар куллану практикасы булу;

норматив хокукый актлар кулланганда бертөрле практика булмау;

муниципаль актны аңлату мәсьәләләре буенча гаризалар булу (саны) һәм аларның эчтәлегә;

муниципаль актлар белән жайга салынган, аларны кабул итүгә нигез булган мөнәсәбәтләргә бәйле рәвештә гариза бирүчеләрнең таләпләрен канәгатьләндерү (канәгатьләндермәү) турында законлы көченә кәргән суд актларының булуы.

7. Мониторинг нәтижәләре буенча муниципаль актларга үзгәрешләр кертүне жәлеп итүче федераль һәм республика законнарында үзгәрешләр ачыкланган очракта, жирле үзидарә органнары тарафыннан түбәндәгеләр башкарыла:

муниципаль акта үзгәрешләр кертү, муниципаль актның көчен югалту, яңа муниципаль акт кабул ителү турындагы муниципаль актларның тиешле проектлары эшләнә;

муниципаль актларны зуррак юридик көчкә ия булган актлар белән тәңгәл китерүгә юнәлтелгән башка чаралар кабул ителә.

8. Муниципаль актларга үзгәрешләр кертү зарурлыгын жәлеп итүче федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр керткән очракта, мониторинг федераль һәм республика акты чыгарылган вакыттан 30 көн эчендә уздырыла.

Әгәр гражданның, юридик затларның, шәхси эшмәкәрләрнең, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллеке органнары депутатларының мөрәжәгәте, шулай ук прокуратура мәгълүматы ("Россия Федерациясе прокуратурасы турында"гы Федераль закон белән билгеләнгән срокларда карала торган прокурор катнашыннан тыш), мониторинг уздыруга нигез булып торса, мониторинг 30 көн эчендә уздырыла. Күрсәтелгән очракларда мониторинг уздыру нәтижәләре мөрәжәгать иткән затка хәбәр ителә.

Ерак перспективада көченә керәчәк федераль һәм республика законнары актларында үзгәрешләр ачыкланган очракта, жирле үзидарә органнарының норма чыгару эшчәнлегә планнарына тиешле корректировка

турында тәкъдимнәр кертелә.

III. Мониторинг нәтижәләрен тормышка ашыру

9. Муниципаль акт проектын эшкәртү һәм мониторинг нәтижәләре буенча

муниципаль актны кабул итү федераль һәм республика законнарының тиешле актын үзгәртү вакытыннан ике айдан да соңармаган срокта уздырыла (гамәлдәге Нигезләмәнең 14 пункты өченче абзабында күрсәтелгән очрактан тыш).

10. Мониторинг уздыру өчен җаваплы затлар мониторинг нәтижәләре турында

отчет аеннан соң килүче айның 5 нче көненнән дә соңармыйча исәп тоталар.

10.1. Мониторинг нәтижәләре (мәгълүматлар) турында отчет түбәндәгеләрне үз эченә алырга тиеш:

мониторинг уздыру объекты турында мәгълүмат;

мониторинг уздыруны башкаручылар турында мәгълүмат;

мониторинг уздыру чоры турында мәгълүмат;

хокукый җайга салу предметына кыскача характеристика, мониторинг уздыруга нигезләр.

10.2. Мониторинг нәтижәләре турында отчет (мәгълүмат) түбәндәгеләрне үз эченә алырга мөмкин:

хокукый җайга салуның ачыкланган проблемалары турында мәгълүмат;

муниципаль актларга үзгәрешләр кертү буенча һәм (яисә) яналарын кабул итү зарурлыгы, муниципаль актларны кире кагу турында рекомендацияләр;

мониторинг нәтижәләренә нигезләнгән, хокукый мөнәсәбәтләрнең тиешле өлкәсендә хокукый җайга салуны камилләштерүгә юнәлтелгән башка нәтижәләр һәм тәкъдимнәр.

11. Мониторинг нәтижәләре буенча кабаттан кабул ителгән муниципаль актлар законнар белән билгеләнгән срокта һәм тәртиптә

Татарстан Республикасының муниципаль норматив хокукый актлары регистрына кертү өчен жибәрелә.

Күрсәтелгән регистрга кертү өчен аларда булмаган, мониторинг нәтижәләре буенча ачыкланган муниципаль актлар жибәрелә.

18. Мониторинг нәтижәләре буенча нормалар чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләнергә мөмкин.

IV. Жаваплылык

12. Мониторинг уздыру һәм хокук чыгару эшчәнлегә өчен жаваплы затлар мониторинг оештырган өчен, шулай ук жирле үзидарә органнарына караган хокукый жайга салуның тиешле өлкәсендә федераль һәм республика законнары белән муниципаль актларның үз вакытында тәңгәл килүе өчен персонал (шул исәптән дисциплинар) жаваплылык тоталар.

13. Негатив нәтижәләргә китергән мониторинг нәтижәләре буенча гамәлләр (берни эшләмәү) өчен, шулай ук гражданнарга, юридик затларга, жәмгыятькә һәм дәүләткә зыян китергән өчен, законнар нигезендә жирле үзидарә органнары житәкчеләре жаваплылык тота.